

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f, egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik
minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztéshez küldendők.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Székely háziipar fejlesztése.

A székely kormánybiztosság, az iparkamara és ipartejesztő bizottságok összefogtak abban, hogy a székely háziiparnak piactot szerezzenek. A tavaly Aradon és Debreczenben megtartott karácsonyi bazárok sikerei nyilvánvalóvá tették, hogy több fajta székely háziipar cikknek ezidőszert is keletje lenne a nagy magyar Alföldön. Az idén Budapesten rendeznek nagyobb szabású országos vásárt s abba a székely háziipar piacképes termékeit is felkérték; Szegeden pedig az ottani Székely Társaság székely karácsonyi bazárt rendez. Tehát ismételen nyílik alkalom annak kitapasztalására, hogy a székely cikk merre és milyen mértékben számíthat elterjedésre.

Sándor János székely kormánybiztos a székely akció körébe vette a háziipar ügyét is s ennek köszönhető, hogy a legközelebbi jövőben nagyobb arányban indulhat meg a fejlesztés munkája.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter 10 000 koronát adományozott e célra, Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter

egyelőre 1000 koronával támogatta, a maros-tordamegyeyi ipartejesztő bizottság 600 koronát ajánlott föl. Rendelkezésre állván ezeken kívül készpénzben és árucikkekben mintegy 1000 korona, az akciót összesen 12.600 koronával kezdik meg.

Az eddigi szóbeli tárgyalásokat, jegyzőkönyvezéseket, cikkezéseket, meddő panaszkodásokat és óhajtozásokat, izmos gyakorlati tevékenység váltja fel.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara immár meg is állapította Maros-Torda vármegye területére nézve a teendőket és közölte Sándor János főispánnal a következőkben:

1. Szereztesse be már most a piacképes háziipari cikkek minden fajtájából mintagyűjtemények s a beszerzési árak pontosan állapíttassanak meg.

2. Egy-egy ilyen mintagyűjteményt mutassanak be a nagyobb alföldi gócpontok (Arad, Debrecen, Hodmező-Vásárhely, Szeged, Makó, Szabadka, Kecskemét, Békés-Csaba stb.) közönségének. Kérjük fel az ottani székely társaságokat, gazdasági egyesületeket, vagy iparpártoló szövetségeket, hogy jelöljék meg azon árukat,

amelyek ott használhatóságuknál és versenyképességükkel fogva kelendősegre számíthatnak.

3. Bizzunk meg alkalmas egyént azzal, hogy a kiszemelt városokba utazva személyes tapasztalatokat szerezzen ez ügyben, nevezetesen:

a) tájékozódják, hogy mely cikkek lennének a rendes piaci forgalomban a legkelendőbbek;

b) mely cikkek bírják meg a szállítás és közvetítés költségeit;

c) az áruk készítésében észlelt fogyatékoságokat jegyezze föl;

d) az Alföldön divatos és általánosan használt árukból utánzás végett mintákat szerezzen be;

e) a közvetítésre vállalkozó kereskedőkkel, vagy piaci árusokkal jöjjön megállapodásra.

4. Ezen előzetes tanulmány bevégzése után kellő utasítás mellett tegyünk megrendeléseket háziiparosainknál, tél folyamán vegyük be készpénzért az árukat s a tavaszi vásárok megkezdése előtt küldjük piacra.

5. Kéressék föl a kereskedelemügyi

TÁRCA.

Kossuth Lajos.

V.

A szabadságharc.

Battyáni eléje sietett, hogy idejében találkozhassék vele. Hiszen ő volt a törvényesség egyedüli oszlopa. Távozása után fölszabadult minden szenvedély, s Kossuth indítványára szept. 27-én késő este kimondja az országgyűlés, hogy Lamberg kinevezetése törvénytelen, eltiltják őt a főparancsnokságtól, a katonaságot és népet az iránta való engedelmeskedéstől „Senki másképen az alkotmány fölforgatása bűnének súlya alatt cselekedni ne merészeljen!” A határozatot nyomban közzétették, s midőn híre futott, hogy a tábornok megérkezett, elakarták fogatni őt azonnal a parlament ülésének befejezte után. Nem találták! Másnap reggel érte el őt végzete! A földühödött nép meggyilkolta a lánchídon! „Midőn Lamberg megöletésének híre elérte az országgyűlés termét, sápadtság lepte meg az egész gyűlést . . . a sápadtságból ijedség lön, midőn a ezinkosok egyike, ki után a néptömegeből számosan tódultak, véres karddal az országgyűlési terembe lépett és tettét dicsekedve elbeszélte! — A magyar

parlament azonban elítélte a tettet s a gyilkost kiharcolta a tereméből. És mégis „meg volt beestelenítve a magyar forradalom, a személyes bátorság, a követek biztossága, az egyezkedés lehetősége ketté lön szakadva!”

Meg se kísérelték többé. —

Annál nagyobb erővel készültek a védelemre. Honvédelmi bizottságot szerveztek Kossuth elnöklésével. — és nagyhamar megalakultak az első zászlóaljok, melyek a Jellasics és a szerbek ellen való küzdelemben állották meg a vereséget. Győztek! A bán kiszorult Ausztriába, a lázadókat leverték.

Ugyanekkor tört ki Bécsben is a forradalom, melyet a tehetetlennek bizonyult Jellasics helyére kinevezett Windischgrätz véres kézzel nyomott el, súlyos csapást mérve előbb Schwechátnál a szorongatott császárváros segédelmére siető magyar hadseregére is. —

Vereségünk még nagyobb tevékenységre sarkalván a honvédelmi bizottságot, Görgei Arturt kinevezték a honvédség parancsnokává s megbízták a hadműveletek tovább vezetésével. —

De mielőtt összemérhette volna fegyvereit Windischgrätz herceggel, Ferdinand lemondott a trónról s 1848. december 2-án Ferencz József foglalta el, tizennyolc éves korában, ősei örökét. E nagy esemény Olmützben történt, s ha csak

három, négy hónappal előbb következne be, kétségtelen, hogy megakadályozza a harcok kitörését, míg most új bonyodalmak kútfejévé vált, mert a magyar országgyűlés nem akarta elismerni az uralkodó változást, ha csak V-ik Ferdinand lemondásáról nem kapja megszokott formák között az értesítést, és míg Ferencz József nem jár el az érvényben levő tételes törvények szerint. —

E nyilatkozatot Olmützben végleges szakításnak minősítvén, Windischgrätz 100,000 emberrel betör Magyarországra, más négy kisebb hadtesttel, hogy concentricusan haladva elfojthasson minden ellenállást. A herceg ugyan nem tudta végrehajtani tervét, de elfoglalta Pozsonyt, Sopront, Győrt s a bakonyi erdőn keresztül Pestet fenyegette már. Ekkor járultak Batthyáni és Deák, — de a herceg visszautasította őket a legnagyobb merevséggel, mert meg volt győződve róla, hogy Pest elestével megszűnik minden ellenállás. A kormány és országgyűlés e híre Debreczenbe menekült s a védtelenül hagyott Budát és Pestet megszállotta a herceg, 1849. január 5-én. Számításaiban azonban nagyon megcsalódott, mert a míg ő három hónapon át tetlenül vesztegelt, Görgei és Klapka visszaverték éjszakai Schlick hadait, Bem megtisztította Erdélyt, a vörös sapkások pedig elhívták a szerbeket. —

miniszter, hogy a székelyföldi iparfejlesztő bizottságok részéről alföldi városok piacára küldött székely háziipari cikkeknek a féláru szállítási kedvezményt, — mit a Magyar Kereskedelmi Részvény-Társaság is élvez, — engedélyezni kegyeskedjék.

6. Eldöntendő lenne az a kérdés, hogy a Székelyföldön kire bizassék az akció vezetése. Mindenesetre a leghelyesebb megoldás az lenne, ha arra termelt kereskedő venné kezébe az ügyet, ki a forgó tőkét maga is elő tudná teremteni s megleged-nék valamilyes támogatással. Ha ez nem sikerül, akkor egy évig kísérletképpen maga az iparfejlesztő bizottság és a kereskedelmi és iparkamara közvetítene a forgalmat, hogy elegendő gyakorlati tapasztalatot szerezzon az akció méretének és jövőjének megítélése iránt s azután döntene, hogy magán vállalkozásba bocsátja az ügyet, vagy részvény-társaságot alakít a továbbfejlesztésére.

7. A székelyföldön készült piacképes háziipari cikkekből Maros-Vásárhelyt a Székelyföldi Iparmúzeumban állandó mintagyűjtemény helyezendő el. Ezek mellett a más vidékekről megszerzett közkelendőségnek örvendő s a székely háziiparosok által utánozható minták is kiállítandók.

8. A székely háziipar tovább fejlesztésére tanfolyamok rendeztessenek, nevezetesen:

a) a székely miniszteri kirendeltség felkérendő, hogy a szalmakalap készítés elsajátítására és tökéletesítésére ez évben Maros-Vásárhelyt megkezdett akció folytatását kieszközölje s a községekben is a tél folyamán hasonló tanfolyamokat rendeztessen; képeztessen a székelyföldnek külön munkatanítónót s az arra érdemes háziiparosoknak szalmakalap varrógépek adományozását, vagy azoknak kedvezőbb áron beszerzését kieszközölje;

b) fölkérendő ugyancsak a miniszteri

kirendeltség kosárfonó tanfolyamok rendeztetésére és kosárfűző telepek létesítésére;

c) fölkérendő a kereskedelemügyi miniszter, hogy Magyaró és Disznajó községekbe a varrottas munkák tökéletesítésére és piacképes előállítására huzamosabb időre szakértő munkatanítónót küldjön;

d) fölkérendő ugyancsak a kereskedelemügyi miniszter, hogy Somosd községben kerti székek készítésével foglalkozó háziiparosok között néhánynak jobb munkaeszközöket adományozzon.

9. A mezőségi gyékény-fonó házi iparosok támogatására Mezőtele központtal szövetség létesítendő.

Ezek a kérdések képezik most tárgyalás alapját s jelzik egyelőre a megindítandó akció gyakorlati jelentőségét.

Mindenesetre forduló ponthoz értünk. Végre annyi töprengés és vajadás után világosabb mezőkre jutottunk, látjuk a kibontakozás biztató jeleit. Felujul ismét a remény, hogy lesz itt végre igazi élet: cselekvés és annak nyomában maradandó eredmény.

Az érdem ezért Sándor János, székely kormánybiztosot illeti, nélküle még sokáig jámbor ohajtás s panaszkodásnak unalmas tárgya maradt volna ez a kérdés is, amit eddig immel-ámmal s bántó kicsinyléssel néztek felülről.

Sándor János felismerte, hogy a székely nyomoruságnak egyik oka a székely háziipar megfojtása volt. Ezt most szabaddá igyekszik tenni, mozgásra képesíti. Hogy kiszállva az ismeretlenségből, megjelenjen a verseny piacon, finomodjék és erősödjék.

A székely pénzt lát utána, ha azt a sok mindentéle munkát, amit ő meg tud csinálni, mind megveszik tőle, jó pénzforgása nyílik.

És ez kell a székelynek s nem beszéd!

Városi közgyűlések.

A város képviselő-testülete folyó hó 9-én a kövezési munkálatokra vonatkozó tervek és kiviteli munkálatok, — folyó hó 20-án pedig a főgimnáziumi évi járulék elengedése iránti folyamodványokra érkezett miniszteri leiratok tárgyalása végett rendkívüli közgyűlést tartott.

A kövezési munkálatokra vonatkozólag a dicsőszentmártoni államépítészeti hivatal által készített tervek és műszaki munkálatokat a közgyűlés elfogadván, a városi tanács javaslatára elhatározta, hogy a jövő évben a főtéren és az Erzsébet-utcában tervezett burkolási és csatornázási munkálatokat készítteti el.

Ezen területek macadám rendszerű tört-kő terítéssel lesznek burkolva. Hogy a szabályozandó átvezető kocsitűt aszfalt, gránit kocka kő, vagy kerámít téglával készíttendők-e, azt a közgyűlés a beérkező ajánlatok tárgyalása alkalmával és a szakértői vélemény alapján fogja eldönteni. A főtéren a víz bevezetésére a folyókák alá süllyesztett zárt beton csatornák lettek tervezve. A munkálatokra vonatkozó versenytárgyalási hirdetményeket a városi tanács még a napokban közzé teszi, az ajánlati versenytárgyalást még ez évben megtartja, mert a feltételek szerint a vállalkozó a munkálatokat köteles már tavasszal megkezdeni és a jövő év őszére teljesen befejezni.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az összes munkálatok műszaki vezetésére és felügyeletére a dicsőszentmártoni kir. államépítészeti hivatal főnökét: Karácsony Endre kir. főmérnököt kéri fel, a ki a vármegye székhelyén is elismerésre méltó szép sikerrel oldotta meg és vezeti az utca és térszabályozási munkálatokat.

A városi tanács kezdeményezése és többszöri indokolt felterjesztése folytán ezen munkák költségeire a kereskedelemügyi miniszteriumi közeget-vámszedési jogot engedélyezett s így ezen közegészségügyi, közrendészeti és szépészeti szempontból szükséges alkotások a város polgárságának vagy a házi pénztárnak minden megterhelése nélkül, kizárólag a közegetvám jövedelem terhére lesznek létesítve és úgy a jövő évi munkálat, mint a fokozatosan kiépítendő többi utcák rendezésének költségei is kizárólag a közegetvám jövedelemből lesznek fedezve, miután az engedély-okirat szerint is azt más közreélra fordítani nem lehet.

Időközben Kossuth, ki dictatori hatalommal intézkedett, a lengyel és nagyon közepes értékű, nagy hadsereg vezetésére alig alkalmas Dembinsky-re bízta fegyveres erőnket. De az idegen generalis nem tudván népszerűsége jutni, az eldöntetlenül maradt két napos (febr. 26, 27.) kápolnai csata után lemondott és helyét ideiglenesen Görgei foglalta el. A lángeszű, fiatal tábornagy azonnal támadólag lépett föl, s ő maga és hadtest parancsnokai Hatvan, Gödöllő, Izsaszeg, Vác, Nagy-Sarló és Komárom mellett nagy győzelmeket vívtak, mire az elmozdított Windischgrätz utódja, Welden elvonult Pestiől és Buda védelmét Hentzi-re bízta.

E diadalokat Buda, az ország fővárosának a visszavívásával akarták betetőzni, s a győztes Görgeit megállítván Komáromnál a főváros alá rendelték. A vezér engedelmességet, köteleesség-szerűen, bár tudta, érezte, de meg volt győződve róla, hogy helyrehozhatatlan hiba elkövetésére, győzelmeinek kockáztatására kényszerítik.

Igaza volt. A Buda ostromával elvesztegetett hat hét alatt új erőre kapott a császári kormány; züllő seregét szervezték, s biztosították Oroszország közbelépését, segítségét.

A vár május 21-én esett el.

A császári kormány a kremsiri Reichstag föl-ozlatásával kezdte meg az akciót, majd március 7-én kiadta a birodalmi alkotmányt, mely Ma-

gyarországot provinciává degradálta, szétdarabolta.

A birodalmi alkotmányról március közepén értesült a debreceni országgyűlés. Kossuth hasonlóval kívánt válaszolni és bizalmas lapja, a „Köz-löny” nyíltan pengette az elszakadást, bár tudta nagyon jól, hogy az elszakadást ellenzi a sereg, de főként a parlament többsége. Látszólag Kossuth is a békés irányhoz hajlott, s mielőtt a táborba ment, óva intette a képviselőházat minden meggondolatlan lépéstől. De az áprilisi győzelmek elkápráztatták, s midőn visszatért, az április 13-iki nyilvános ülésen fitkos értekezletre szólította a képviselőket s a Debrecenben tartózkodó néhány főrendet, és szinte elemi erővel követelte Magyarország függetlenségének kimondását, a Habsburg ház kizárását, s annak kijelentését, hogy Magyarország békében akar élni szomszédjaival, főként az osztrákokkal!

A megjelentek nagyon vegyes érzelmekkel hallgatták lángoló szónoklatát. Kossuth különösen a sereg — félreértett hangulatára és a külföldre teendő benyomásra alapította terveit. Ha az országgyűlés nem teszi meg, mondta, kimondja honvédseregünk a függetlenséget, a külföld pedig egészen más szemmel néz majd a független Magyarországra, ha Európa rendezéséhez fognak — Az ellenzők nem emelték föl szavukat, de a békepárt még aznap tartott értekezletén el-

határozta, hogy a nyilvános ülésen „mindannyian ellene szólnak és ha kell ostromolják a szerencsétlen indítványt!” Nem történt meg, mert utóbb Nyáry indítványára abban állapodtak meg, hogy nem támadják meg Kossuthot, mert egyhangúnak, egyértelműnek akarják a nyilatkozatot, s egyetértőnek akarják föltüntetni a nemzetet! De ez az egyértelműség, egyetértés nem volt meg, igen kicsi, elenyészően csekély a töredék, mely kész volt elszakítani a megegyezés lehetőségének fonálát, elégetni a hidat, melyen győztes nemzetünk a béke áldásos útjaira térhetett volna. A többség nem mert ellentállani, elnyomta Kossuth tekintélye. — Nem történtek oly véres jelenetek, mint Ónodon 1707-ben; békésen, simán követték el történetünknek egyik legvégzetesebb hibáját: detronisálták a Habsburg dynastiát, detronisálta egy radikális kisebbség, melylyel nem értett egyet se nemzet, se hadsereg, se a csonka parlament többsége, detronisálta, mert a többség visszavonult, s egészen Kossuthra és radikális híveire hárította az erkölcsi felelősséget! De vajjon lemondhat-e a többség a vállalt terhelő, a nemzettel szemben való felelősségről? Soha! A többség tehát époly kimondhatatlanul nagy politikai hibát követett el, midőn hallgatott, mint Kossuth, indítványa előterjesztésével.

A főgimnázium ügyében a városnak az évi hozzájárulás elengedése iránti kérését elutasító miniszteri rendeletek tárgyalása után elhatározta a közgyűlés, hogy újabb felterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben a már többször kifejtett indokok újból való hangsúlyozása mellett az 5000 korona évi hozzájárulás elengedését újból kéri és a helyett a főgimnázium fűtésére szükséges tüzfának a városi erdőkből leendő ingyenes kiadását ajánlja fel a közoktatásügyi kormánynak.

Nevezetesebb határozatai voltak még a közgyűlésnek, hogy tudomásul vette a városi tanácsnak a honvédelmi kormányhoz intézett felterjesztését, melyben a huszárszáznak Erzsébetvárosban leendő meghagyását kérelmezte.

Egyidejűleg jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés vármegyénk főispánja br. Kemény Ákos öméltségének azon szíves jóindulatáért, melylyel ez ügyben a kormánynál személyesen is minden intézkedést megtenni szíveskedett.

Ugyanezen közgyűlésen határozta el a képviselő-testület, hogy miután az egyszerűsítések életbe léptetése óta az ügydarabok száma 2921 darabbal apadt, ennél fogva a tanácsosi állást mindaddig nem tölti be, míg arra az ügyforgalom emelkedése miatt szükség nem lesz; az állás azonban végleg beszüntetve nem lett, hogy a képviselő-testület annak betöltése iránt bármikor intézkedhessenek.

Tárgyaltatott a közgyűlésen a szászkisalmási malomgát eltávolításának kérdése is és miután Szászsáros, Szászernye és Erzsébetváros érdekelt birtokosai a vételár legnagyobb részének kifizetését magukra vállalták, ennél fogva a beérkezett kulturmérnöki vélemény alapján a belvizek gyorsabb levezetésének biztosítása végett elhatározta a közgyűlés, hogy a gát eltávolítására szükséges kiadásokhoz a város közönsége 1500 koronával hozzájárul.

Törvényszék.

Az idei őszi esküdtszéki tárgyalások jövő hó 16.-tól 23.-ig fognak megtartatni a következő sorrendben:

1. November 16.-án: Rablás büntetével vádolt Kaló János és társa elleni bűnügy.
2. November 17.-én: Szándékos emberölés büntetével vádolt Udvar Pál és társai elleni bűnügy.
3. November 18.-án: Rablás büntetével vádolt Szabó Adám és társa elleni bűnügy.
4. November 19.-én: Rablás büntetével vádolt Rafaille Demeter és Rafaille Lázár elleni bűnügy.
5. November 20.-án: Rablás büntetével vádolt Szász Emánuel és társa elleni bűnügy.
6. November 21.-én: Gyujtogatás büntetével vádolt Dumitru Miron elleni bűnügy.
7. November 23.-án: Gyujtogatás büntetével vádolt Sámuel Gedeon elleni bűnügy.

Az esküdtszék tagjai:

Bírák: Kulin Imre kir. ítélőtáblai bíró, mint elnök. Graeser Dániel kir. törvényszéki bíró, mint helyettes elnök. Török Árpád, Madaras Gábor, mint szavazó bírák.

Rendes esküdtek: Tamás Sándor, birtokos, Bórd. Melcer Frigyes, timár, Segesvár. Karácsonyi Sándor, birtokos, Radnóth. Májai György, birtokos, Buzásbesenyő. Löw Vilmos, gyáros, Segesvár. Oprea Sofron, birtokos, Somotelke. Gyorgyevics Miklós, kereskedő, Szászszentiván. Binder Gusztáv, birtokos, Hosszuaszó. Petrovics Frigyes, kereskedő, Segesvár. Markus József, kisbirtokos, Nagyteremi. Steinfeld Farkas, kereskedő, Radnóth. Keszezh József, nyug. tanító, Vámosgálfalva. Falk Károly, kereskedő,

Kóhalom, gróf Haller János, birtokos, Héviz. dr. Papp Demeter, ügyvéd, Medgyes. Henter Ferenc, birtokos, Magyarbénye. Székely János László, földész, Kiskapus. Joanovics János, nyug. huszárszázados, Pócselke. br. Rottenthal Henrik, birtokos, Szőkefalva. Eble Kálmán, birtokos, Buzásbesenyő. dr. Schuster Frigyes, ügyvéd, Segesvár. Schmidt János, gazdatiszt, Dicsőszentmárton. Haydekker Oszkár, vasuti vendéglős, Kiskapus. ifj. Guggenberger Lipót, szalámigyáros, Medgyes. Nussbaum Adolf, birtokos, Hosszuaszó. Kovács József, kerekes, Segesvár. Székely János, birtokos, Mikefalva. Bágya Ödön, birtokos, Sövényfalva. Róth Nándor, vendéglős, Segesvár. dr. Ákoncz János, bérlő, Béthlenszentmiklós.

Helyettes esküdtek: Kosztolányi János, építőmester, Balogh Károly, szabó, Seraphin Gusztáv, kereskedő, br. Apor Zoltán, nyug. tszéki. bíró, Király Pál, tanár, Kaiser József, vendéglős, Lang István, kereskedő, Csiki Dénes, kereskedő, Borosnyai István, birtokos, Izrael Rudolf, kereskedő, Erzsébetváros.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Frink Sándor szolgabíró az erzsébetvárosi kir. ügyészséghez ügyészségi megbízottá nevezte ki.

Vizsgázott bíró. Dr. Ludvig Alfréd, törvényeségi aljegyző, a bírói vizsgát a budapesti vizsgálati bizottság előtt szép sikerrel letette.

Gratulálunk!

Vármegyénk diszközgyűlése. Kis-Küküllő vármegye f. hó 17.-én a haza bölése, Deák Ferenc születésének 100. évfordulóját diszközgyűléssel ünnepelte meg, melyen vármegyénk vezérférfiai majdnem teljes számban vettek részt.

Emelte az ünnepély fényét, hogy azon mindhárom országgyűlési képviselőnk, id. Apáthy Péter, Kabos Ferenc és dr. Issekutz Győző is jelen volt.

Bíró Kemény Ákos, főispán magvas megnyitó beszéde után, mely id. Apáthy Péter indítványára, a közgyűlés jegyzőkönyvébe vétetett, dr. Issekutz Győző, országgyűlési képviselőnk mondotta el ünnepi beszédét.

Az alapos tanulmányra valló, költői szárnyalású, nagyszabású hazafias szónoki mű mély benyomást tett az összes jelenlévőkre s ennek hatása alatt indítványozta Csató Gábor alispán, hogy vegyék be e beszédet is tartalmulag a közgyűlés jegyzőkönyvébe. Ez indítványt, a közgyűlés óriási lelkesedéssel egyhangúlag el is fogadta.

A főispán zárószavai után a közgyűlés tagjai s a zászlóik alatt megjelent, különféle egyletek előbb a róm. kath., majd az ev. ref. s végül az unitárius templomba vonultak s részt vettek az ünnepélyes istentiszteleteken.

1 órakor társas ebéd volt, melyen számos hazafias pohárköszöntő hangzott el s mely csak a késő délutáni órákban végződött.

Tűzörség. A városi tanács felkérésére a helyi tűzoltó egyesület rendszeres tűzörségi szolgálatot létesített. A főparancsnok útására elhatározta az egyesület, hogy állandóan minden éjjel 2 tűzoltó fogja teljesíteni a rendőrségi őrszobában a tűzöri szolgálatot. A tűzöröket a várostól nyert évi általánból az egyesület fogja díjazni.

Deák-ünnepély. Hazánk nagy fia és bölése, Deák Ferenc emlékének f. hó 17.-én összes tanítványaink ünnepet szenteltek. Legfényesebb természetesen a főgimnázium ünnepélye volt, melyen a tanári kar és a tanuló ifjuság teljes számban, a közönség azonban nagyon csekély számban vett részt.

A Hymnus fennsúlyos dallamai után Laukó Albert főgimnáziumi igazgató mondotta el megnyitó beszédét, összehasonlítván Deákot a világtörténelem többi nagy alakjaival. A megnyitó beszéd után az ifjusági zenekar játszott néhány szép népdalt, szabatosan, összhangzóan, magyaros

tüzzel és óriási sikerrel. Erre Mahler Sándor VIII. o. tanuló olvasta fel „Deák Ferenc élete és pályája“ c. dolgozatát, mely a VIII. o. tanulók e célra készített dolgozatai közül legjobban sikerült s mely méltán nagy reményekre jogosít. Az ifjusági férfiak éneke után Lőrinczi Dénes VIII. o. tanuló szavalta el nagy lelkesedéssel, igaz érzéssel Szemlér Ferenc „Deák emlékezete“ c. költeményét. Majd ismét az ifjusági vegyeskar ajkairól hangzott föl a „Szózat“, azután pedig Király Pál, főgimn. tanár mondotta el remek emlékbeszédét, melyet lapunk múlt számában közöltünk.

Az ifj. zenekar Hunyadi-indulójával véget ért a szép ünnepély, melynek sikeréből az orosz-lánrészt Juhász Károly főgimn. tanárt illeti meg, aki megmutatta, hogy kellő szakértelemmel és buzgósággal mennyire lehet rövid pár hét alatt egy ifj. ének- és zenekart fejleszteni. Kívánatos volna, hogy városunk közönsége ezáltal nagyobb számban látogassa főgimnáziumunk ünnepélyeit, hogy ezáltal a tanuló ifjuság továbbképzésére még több ösztönt és buzdítást nyerjen.

Az erzsébetvárosi Székely Társaság hosszú hallgatás után tegnap este végre valahára megtartotta első összejövetelét, melyen a megjelent tagok a megüresedett elnöki állásra egyhangúlag Koréh Endre ev. ref. lelkészt választották meg. Most tehát bizton remélhetjük, hogy a Társaság mielőbb megkezdí hazafias működését!

Jegyző-választás. Bún községben az e héten megejtett választás alkalmával Szabó Ferenc, balavásári jegyzőt választották meg körjegyzővé.

Képkiallítás. A mint már említettük, Smigelschi Oktáv, főgimn. rajztanár az utóbbi napokban Nagyszébenben képkiallítást rendezett. E kiállításról a nagyszébeni lapok egyhangúlag nagy elismeréssel nyilatkoztak.

Kereskedelemügyi miniszteri rendelet. A rendszeres értékezelés érdekében és hogy a közönség a levélpostai küldemények után a kézbesítés alkalmával fizetendő postadíjak (portóösszegek) iránt mindenkor kellőleg tájékozva legyen, elhatározta a kereskedelemügyi miniszter, hogy a kir. posta (és távirtda) hivatalok, a bérmentesítés nélkül, vagy elégtelen bérmentesítéssel postára adott levélpostai küldemények (levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, keresztkötetésű küldemények, árúminták és üzleti papírok) után beszedendő portóösszegeket, folyó évi november hó 1.-től kezdve portójegyekben rojják le, illetve a portóösszegek megfelelő értékű portójegyeket ragaszszanak föl magára a bérmentesítetlen, vagy elégtelenül bérmentesített levélpostai küldeményre. E célból 1, 2, 5, 6, 10, 12, 20, 50 fillér és 1 korona értékű portójegyeket bocsátatott ki.

A portójegyeket postai küldemények bérmentesítésére felhasználni nem lehet és azok kizárólag a postai belkezelésben, a beszedett levélportóösszegek lerovására és elszámolására szolgálnak. — Ezeket tehát a közönség részére elarusítani, vagy a közönségtől fizetesképen, postai díjak lerovására, vagy becserélésre elfogadni, a posta (és távirtda) hivatalnak szigorúan tilos.

Folyó évi november 1.-től kezdve, a közönség csakis azon portóösszegek beszedésére tekintse a posta (és távirtda) hivatalokat illetve a kézbesítő levélhordókat följogosítottaknak, a melyek bérmentesítetlen, vagy elégtelenül bérmentesített fentebb említett levélpostai küldeményekre fölragasztott megfelelő portójegygyel vannak kiróva; az ily jegyek nélkül követelt portó megfizetését pedig tagadja meg és a levél borítékát (a küldemény burkolatát, keresztzalagját) küldje be bérmentesítetlen levélben bármely posta- és távirtdaigazgatósághoz.

A Székely iparkamara ülése. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara e hó 15.-én tartotta meg nagy érdeklődés közepette teljes ülését Tauszik B. Hugó kamarai elnök vezetése alatt,

ki megnyitó beszédében a napi rend előtt fájdalommal emlékezett meg Pótsa József v. b. t. t. háromszékvarmegyei főispánnak elhunytáról és ezáltal a székelyföldet ért nagy veszteségről.

A tárgysorozat rendjén tudomásul vette az ülés az elnöknek ama jelentését, hogy a munkás jutalmakra beérkezett összesen 20 pályázat, melyek közül a kamara kerületét képező négy székely varmegye mindegyikéből egy-egy érdemes ipari munkást ajánlatott a központi bizottság által a kereskedelemügyi miniszternek jutalmazására.

A fiúk ipari kiképzéséről szóló jelentésből örömmel vett tudomást a teljes ülés arról, hogy ezen akciónak 8 év óta tartó folyamata alatt elhelyezett a kamara iparos tanoncának az ország 56 városában összesen 1318 fiút, ezek közül felszabadult 714 és tanonc sorban van még 604 székely fiú. Jele ez annak, hogy a kamarának a rendelkezésére álló eszközökkel jelentékeny eredményt sikerült elérni. Több apróbb jelentőségű tárgy elintézése után az ülés véget ért.

Felelős szerkesztő **Dr. Gillyén Kálmán.**

Kiadó lapfőnöke: **Első Erzsébetvárosi Nyomda.**

H I R D E T É S E K.

Megjelent

az **Acsády Ignác**-féle

„MAGYAR BIRODALOM TÖRTÉNETE“.

107 1-3

Kapható:

SCHOLTES A. könyvkereskedésében
Erzsébetvárosban.

Szám 516 - 1903. v.gh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a helyi kir. törvényszék 1903. évi 8793. számú végzése következtében dr. Gillyén Kálmán helybeli ügyvéd által képviselt Erzsébetvárosi szövetkezeti bank javára darlaci Boilla Nikulae s társai ellen 200 K s jár. erejéig 1903. évi szeptember hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 706 Kra becsült következő ingóságok, n. m.: tehének, szekerek, széna, hordók és malacok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi kir. járásbíróság 1903. évi V. 3402 számú végzése folytán 200 K tokekövetelés, ennek 1903. évi május hó 1. s napjától járó 6% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 89 K 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Darlacon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903. évi november hó 4.-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Erzsébetváros, 1903. évi október hó 9.-én.

109

Osztján, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 3490 - 1903.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a med-

gyesi takarékos és előlegegyelet részvénytársaság végrehajtónak ifj. Tardler János Kotschar végrehajtást szenvedő elleni 60 K tokekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében az erzsébetvárosi kir. törvényszék kerületében fekvő s a kiskundi 438 szüljkyben A + 1 rend 878 hrsz. szántó 7 K, 2 rend 3327 hrsz. rét 2 K, 3 rend 2853 hrsz. szántó 11 K, 5 rend 5699 hrsz. szántó 7 K, 6 rend 333 hrsz. kert 25 K, 7 rend 1900 hrsz. szőlő 4 K, 8 rend 2273 hrsz. szőlő 44 K; a 440 szüljkyben A + 1 rend 3342 b hrsz. faház és udvar 320 K, 2 rend 3352 hrsz. kert 64 K, 3 rend 33571 hrsz. rét 11 K, 3358 hrsz. rét 5 K, 4 rend 28022 hrsz. szántó 19 K, 5 rend 40241 hrsz. szántó 34 K, 6 rend 36791, 36821 és 36831 hrsz. rét és szántó 20 K, 7 rend 48663 hrsz. szántó 14 K, 8 rend 2358 hrsz. kaszáló 2 K, összesen 609 koronában megállapított kikiáltási árban az 1903. évi **december hó 14.** napján d. e. 9 órakor Kiskund község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladásba kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tesz, az árverésre kifizőt birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó. —

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi 60-tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Erzsébetváros, 1903. évi szept. hó 27.-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi ha'óság.

Graeser, kir. e. bíró.

SZENTPÉTERY ISTVÁN

ERZSÉBETVÁROS.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az

őszi és téli idény
divatújdonságaim

megerkeztek és azok szíves megtekintését valamint becses partfogásukat kérve,

kitünő tisztelettel

Szentpétery István.

Női és férfi
divat-
tízlete.

Vászon, fehérnemű
és szőnyegek.

Kész felöltők raktára.

STOMATIN,

a legjobb száj- és fog-
ápoló szerek. „Honi
gyártmány.

Pipere szappanok,
ruha-, haj- és fog-
kefék, fogpaszták és
illatszerek.

Rapid világhírű ruha-
tisztítószer és hó-
virág szépítő szap-
pan.

Férfi és női ruha-
szövetek, diszek,
kalapok, esőernyők
és minden pipere
cikkek.

58 9-10